

O b s a h tohoto čísla:

Masaryk a dnešek

/D.S./

Dopis Vlastimile Tesařové

/Petr Uhl/

Na okraj stati Č.Císaře "Přitvrzený reformní kurs"

/Zdeněk Jičínský/

Poznámky ke glose Z.Jičínského "Na okraj stati..."

/Luboš Kohout/

K poznámkám Z.Jičínského a L.Kohouta

/Vlastimila Tesařová/

Polemika s Karlem Křížem

/Č.Kožušník, X.Y., Z.Kodet, J.Ž., V.Tesařová/

D.S.

M a s a r y k a d n e š e k

Před měsícem uplynulo 50 let od smrti T.G.Masaryka. Při příležitosti tohoto výročí se spontánně sešli někteří občané u lánského hrobu Masarykova. V Lánech byla před tímto výročím uspořádána některými účastníky společná vzpomínka na Masaryka, ba i v oficiálních sdělovacích prostředcích bylo tohoto výročí, někde velmi stručně, někde obsáhleji, připomenuto. Po mnoha letech mlčení to bylo nyní poprvé, co se v naší společnosti o Masarykovi opět mluvilo.

Domnívám se tedy, že je na čase, abychom nyní zhodnotili současný vztah československé společnosti k Masarykovi. Nejsem historik a nebudu tedy připomínat historická data a podrobnosti z Masarykova života. Chtěl bych však konstatovat, že Masaryk působil na naši společnost ve své době velmi výrazně a to v mnoha směrech. Nebyl jen politik a státník, ale především filozof a myslitel, sociolog i veřejný činitel, který zasáhl do veškerého kulturního dění a do mnoha oblastí života společnosti. Působil nejen na své současníky, ale z jeho díla mnohé mělo a má mnohem širší obecnou platnost i pro příští generace, takže je nutno se jeho myšlenkovým odkazem zabývat i dnes.

Osobnost Masarykova byla tak všestranná, že nestačí Masaryka hodnotit pouze z jednoho aspektu. Pokusme se tedy připomenout několik věcí.

Masaryk se narodil v rodině prostého podomka, kočího, a jeho matka byla také jen služebnou děvečkou. Sám se původně také učil kovářem, takže uvykl těžké fyzické práci. Byl však člověkem dělným a přemýšlivým, takže se záhy snažil naučit něčemu, co by jej povzneslo - dal se tedy do studia. Aniž bychom se zabývali podrobnostmi Masarykovy životní dráhy, konstatujeme pouze, že Masaryk vyrostl z prostých, ba nejprostších poměrů sociálních k sociálně mnohem významnějšímu postavení svou mimořádnou pílí a nadáním.

V naší společnosti bývá často zdůrazňován při hodnocení různých